

Stichting Cultureel Erfgoed Het Warenhuis, Markt 2, 4571 BG Axel

WIJSHEID BEGINT MET VERWONDERING.

(Socrates, Grieks wijsgeer 469 -399 v.Chr.)

Jaaroverzicht betreffende het (2^e corona) jaar 2021

Jaaroverzicht van de Stichting Cultureel Erfgoed Het Warenhuis met de buitenlocaties De Axelse Stadsmolen en de Watertoren.

1. Algemeen

De Stichting Cultureel Erfgoed “Het Warenhuis” kent de locatie aan de Markt 2 in Axel, bestaande uit Het Warenhuis (de vroegere winkel van de familie Antheunis), de prachtige nieuwbouw daaraan en het woonhuis van de familie Antheunis op de Markt 2a. Daarnaast vallen ook onder het beheer de Watertoren en de Axelse Stadsmolen. De gebouwen van het complex “Het Warenhuis”, alsmede de Watertoren zijn eigendom van de gemeente Terneuzen, waarvoor jaarlijks de huur moet worden betaald. De Axelse stadsmolen is geen eigendom van de gemeente maar kent een eigen bestuur dat de exploitatie aan de Stichting het Warenhuis overlaat.

De Stichting heeft voor zijn gebouwen, de collectie en de exploitatie (zowel financieel als t.a.v. het publiek) de erkenning van het landelijk Museum Register. Het betreft hierbij de hoogste vorm van eisen die aan een museum kunnen worden gesteld. Dat vereist veel inzet en arbeidskracht om aan al die eisen te (blijven) voldoen. In 2018 is er een audit geweest waarna aan de afronding is gewerkt. Daarbij zijn de (minimale) onvolkomenheden weggewerkt.

Dank zij de voortdurende inzet van ongeveer 80 vrijwilligers is het mogelijk om het schema van openingstijden volgens een vast patroon waar te maken.

De bezoekers (het publiek) reageren uitermate verrast en buitengewoon positief op de ontvangst, de collectie en de opstelling van de collectie. Ook de variëteit en de diversiteit van de exposities roept waardering en bewondering op. De wisseltonstellingen en tijdelijke exposities maken het, ook voor regelmatige bezoekers, telkens weer de moeite waard om een bezoekje af te leggen.

We definiëren de missie van *Het Warenhuis- Museum Het Land van Axel*:

Het museum heeft tot doel het tonen, beschrijven, mondeling toelichten, inzichtelijk maken, van voorwerpen en verhalen die behoren tot het sociale, maatschappelijke en economische erfgoed uit de regio die sinds de 17^e eeuw bekend staat als het Land (Stad en Ambacht met de daarin gelegen dorpen) van Axel e.o.

In Zeeuws-Vlaanderen heeft dit positioneringproces een aanvang genomen via de Terneuzense gemeentelijke Museumnota. De upgrade van het voormalige streekmuseum tot museum ‘Het Warenhuis’ als speerpunt van het gemeentelijk museumbeleid is mede daarvan een gevolg.

In de ontvangstruimte van het museum, het atrium, hebben we onze missie vertaald voor het publiek.

“In het Warenhuis maakt u kennis met het Land van Axel en met de mensen die er tussen 1850 en 1950 leefden. Wie ze waren. Hoe ze er uit zagen. Waar ze in geloofden. Hoe ze het landschap gestalte gaven. En hoe de sporen daarvan nog steeds te zien en te horen zijn.

Maar Het Warenhuis is niet zomaar een plek waar oude spullen worden bewaard. Het zet de ramen open. Naar de rest van Zeeland en Nederland. En naar de buurlanden. En vooral: naar nú. Onze voorouders lijken meer op ons dan we denken. Ze hebben ons iets te vertellen. En dat doen ze hier in Het Warenhuis.

Wij wensen u een spannende ontdekkingsstocht”.

2. Nog een rampjaar na 2020

De openingstijden van het museum zijn van dinsdag t/m vrijdag van 12.30 tot 17.00 uur (vrijwilligers dienen vanaf 12.00 uur aanwezig te zijn). Op zaterdag is de openingstijd van 11.00 tot 17.00 uur.

De Watertoren en de Stadsmolen zijn in de wintertijd gewoonlijk gesloten (m.u.v. incidentele openingen gedurende de kerstperiode). Helaas konden we niet op alle geplande tijden geopend zijn. Ook dit jaar werd ons museum, net als andere culturele instellingen getroffen met gedwongen sluiting als gevolg van de pandemie corona. Pas op 08 juni konden we onze gasten weer verwelkomen.

Rond die tijd bereikte ons het droeve bericht dat onze vrijwilliger Adrie Dieleman begin juni, na een langdurig ziekbed, is overleden.

Het Warenhuis drijft als het ware op de inzet van de vele ca 80 vrijwilligers. Het bestand bestaat voornamelijk uit ouderen (gepensioneerden). Die groep wordt telkenjare ouder en nieuwe aanwas is er te weinig. De reden daarvan is dat veel gepensioneerden aanzienlijk later met pensioen gaan. Het museum heeft in 2019 enkele betrokken vrijwilligers door overlijden moeten missen.

Het bestuur behoort ook tot het vrijwilligers bestand. De enige betaalde medewerker betreft de locatieleider, die voor 50 % inzetbaar is. Zijn positie zorgt voor de nodige continuïteit die onmisbaar is voor ons museum.

De Stichting hanteert de Ethische Code voor Culturele instellingen.

Behalve de vrijwilligers die direct contact hebben met het publiek (de bezoekers) is er een grote groep die heel veel goed werk verricht “achter de schermen”.

Daarbij kan gedacht worden aan:

- Technische bijdrage aan expositiepresentatie
- Beheer en onderhoud van het depot
- Bijwerken en bijhouden van de collectieregistratie (Ad-lib)
- Het schoonhouden vrij houden van parasieten om de collectie (blijvend) te beschermen
- Een belangrijk rol hierbij is weggelegd voor de conservator die ten aanzien van de collectie(vorming) en exploitatiebeleid een centrale rol vervult.

3. De organisatie:

Het dagelijkse beleid berust bij de locatieleider en de conservator (complementair, samen vormen ze de directie van het museum) en wel in samenspraak met de diverse werkgroepen. Het betreft het vorm geven (in de meest letterlijke zin) aan de exposities zowel de vaste onderdelen als de tijdelijke. Het betreft een proces van langere planning, ideeontwikkeling,

uitwerking van de plannen, concretisering (m.n. de technische planning en uitvoering), de feitelijke expositie en de evaluatie.

4. Het bestuur:

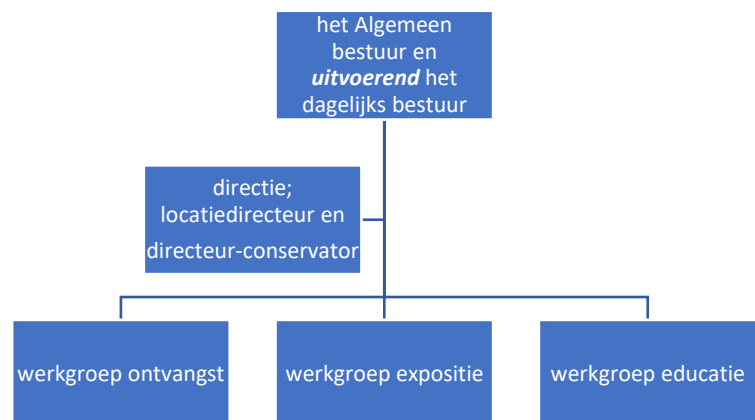
Formeel berust de verantwoordelijkheid voor de hele stichting bij het bestuur. Het bestuur moet toezien dat e.e.a. binnen de afgesproken grenzen worden gerealiseerd, zowel wat betreft de visie en missie, als de financiën betreft .

In de nieuwsbrief van december 2020 stelde voorzitter Piet Mertens zich voor. Dit deed hij een half jaar na zijn aantreden, omdat vanwege corona hiervoor fysiek geen goede mogelijkheid was. Piet schrijft dan, dat hij vooral veel motivatie haalt uit het feit dat de onderdelen van cultureel erfgoed Het Warenhuis uniek zijn en voorbeelden zijn van het rijke culturele erfgoed van het land van Axel; het museum met zijn unieke schilderijen en collectie, de stadsmolen uit 1750, de watertoren aan de Kinderdijk met zijn heemtuin en de Stichting De Zeeuw-Vlaamse vlag die op 21 juli 2020 onderdak gekregen heeft in het museum.

Organogram, adresgegevens, bestuursleden en -mutaties

Het organogram van de culturele centra Het Warenhuis en de Watertoren. Samen met St. Exploitatie De Axelse Molen

De Stadsmolen wordt gelijkelijk bestuurd met de beide andere locaties. Het DB is het bestuur van de Stadsmolen.

Adresgegevens:

De Axelse StadsMolen , Molenstraat 72 4571 EZ Axel 0115-531584

De Watertoren , Kinderdijk 2 4571 SX Axel tel.0115-566745

Het Warenhuis, Markt 2 / 2a, 4571 BG Axel. Tel 0115-562885

Het bestuur van Stichting Exploitatie De Axelse Molen (SEAM), Markt 2, 4571 BG Axel (KvK 41110616)

Het bestuur van Stichting Cultureel Erfgoed Het Warenhuis (incl. watertoren) Markt 2, 4571 BG Axel (KvK 61914215)

Stichting De Zeeuws-Vlaamse Vlag, correspondentieadres: Markt 2, 4571 BG Axel. (KvK 20145427)

Bestuursleden Stichting Cultureel Erfgoed Het Warenhuis:

P.Mertens, voorzitter
R.Roetus, penningmeester
J.oude Kempers, secretaris
J.Goossen, lid
A.v.Hurck, lid
E.Luteyn, lid
N.de Jonge, lid

Bestuursleden Stichting Exploitatie De Axelse Molen ; Het bestuur van de Stadsmolen wordt gevormd door het DB van Het Warenhuis.

P.Mertens , voorzitter vanaf 01-01-21
J.oude Kempers secretaris vanaf 01-01-21
R.Roetus, penningmeester vanaf 01-01-21

Bestuursleden De Zeeuws-Vlaamse Vlag ; We zijn aan het onderzoeken hoe we de stichting De Zeeuws-Vlaamse Vlag kunnen integreren in de Stichting Cultureel Erfgoed Het Warenhuis.

P.Mertens, voorzitter
R.Roetus, penningmeester
J.oude Kempers, secretaris

Directie
H.van Bellen (directeur Algemene Zaken)
P.de Blaeij (directeur-conservator)

Voorlichting beleid en voornemens voor 2021 en terugblik 2020 met en door alle vrijwilligers zouden we graag in januari hebben gehouden, zodat we -als bestuur- in deze traditionele vrijwilligersavond ook rekening en verantwoording konden afleggen aan alle vrijwilligers.

Helaas is deze avond vanwege de pandemie niet georganiseerd.

Het verslag van de vertrouwenspersoon, Jan Verlinde, over het jaar 2021 vermeldde dat er in 2021 geen beroep op hem was gedaan.

5. De collectie:

De stichting heeft zelf vrijwel geen eigendommen (vermogen). Dit omdat de tentoongestelde collecties eigendom zijn van *andere* (rechts)personen: verenigingen, stichtingen, gemeenten, kerkgenootschappen en particulieren, die (delen van) de collectie in langdurige bruikleen hebben gegeven. Voor deze optie is gekozen om het eigendom en de exploitatie juridisch en financieel gescheiden te houden. Het leeuwendeel van het tentoongestelde wordt gevormd door de collectie van Stichting het Land van Axel.

Hiertoe worden bruikleenovereenkomsten opgesteld. Voor het merendeel gaat het hier om bruiklenen voor onbepaalde tijd. Met name bij tijdelijke exposities gaat het om *tijdelijke* bruikleen.

Wel dient het museum de betreffende stukken van de collectie zelf te verzekeren.

Voor donateurs en andere milde gevers geldt de fiscale aftrekbaarheid voor een Culturele ANBI-instelling.

Regelmatig krijgt het museum stukken aangeboden, als gift of voor langdurige bruikleen. De bedoeling is om alle geschenken, dan wel geleende goederen te registreren (in ad-lib). Hierbij is het soms lastige werk om de vindplaats dan wel de herkomst van het stuk goed te traceren, opgelost in een goed systeem.

De collectie kan worden verdeeld in een viertal categorieën:

- A. Museale stukken: van voldoende en toonbare kwaliteit; wordt in principe tentoongesteld of krijgt een vast plaatsje in het depot;
- B. Museaal interessant. Maar van mindere kwaliteit of onvoldoende uniek. Dat betreft dan vooral depotgoederen.
- C. Onvoldoende museale kwaliteit, vaak wel geschikt als *verbruiksmateriaal*, b.v. om patronen te maken ten behoeve van nieuw te maken klederdracht. Ook kan het zijn dat er ruim voldoende voorwerpen van aanwezig zijn die fraaier in de collectie passen.
- D. Van onvoldoende kwaliteit: wordt teruggegeven aan de schenker of er wordt op andere wijze afstand van gedaan.

In toenemende mate moet er actief worden gewerkt aan het *ontzamelen*. Dat gebeurt aan de hand van de landelijk vastgesteld procedure (LAMO). Hierin ligt er nog veel werk “op de plank”.

De vaste collectie vormt de ruggengraat van het Museum Het Warenhuis en wordt over het algemeen vrijwel continu tentoongesteld. Al worden voor de grotere tijdelijke exposities wel bepaalde stukken tijdelijk in het depot geplaatst.

De collectie biedt een mooi overzicht van het wel en wee van de bewoners en de streek “Het Land van Axel” door de eeuwen heen. De collectie kent daarom een breed scala aan thema’s:

- a. De archeologie van Zeeuws-Vlaanderen door de eeuwen heen.
- b. Het samenleven en de religies (protestant, katholiek) die hierin bepalend zijn geweest.
- c. Het boerenleven van ca 1850 - 1950
- d. De winkel (Het Warenhuis) van de familie Antheunis (rijksmonument)
- e. Het woonhuis van de familie (thans Rijksmonument door de hoogst originele binnen beschilderingen).
- f. De Oorlogsperiode.
- g. Contemporaine kunstuitingen.

6. Coronacrisis en de wisselxposities en hoe we er mee om gingen:

De tentoonstelling Biezonder Hoed; een expositie van streekdracht en hoe je het maakte liep vanuit het 1^e coronajaar (2020) over naar het 2^e coronajaar: 2021. Aanvankelijk liep de lockdown van 2020 door in 2021 en was het museum gesloten. Dit duurde nog tot begin februari 2021.

Bij de tentoonstelling ‘Biezonder Hoed’ werd gebruik gemaakt van veel stukken uit eigen depot. Tevens kon je zien de dracht tijdens de bevrijding van WO 2. En hoe het gezin gekleed was einde 19^e en begin 20^e eeuw. Omdat het museum vaak gesloten was vanwege de pandemie had de directie ervoor gezorgd dat de tentoonstelling ook digitaal via onze website

te bezoeken was. Je zag in de digitale rondleiding o.m. een mooie prestatie van het nuttige handwerken: naaien, mazen, breien, haken en kantklossen. Ook merklappen en borduurwerken waren te bekijken. Doordat de tentoonstelling van Johnny Beerens met een jaar uitgesteld werd (opening einde 2021) kon 'Biezonder Hoed' nog even in 2021 doorlopen. De tentoonstelling was weer lijfelijk te bezoeken vanaf 02-06-20, maar wel onder strenge discipline van het corona regime. De watertoren en de stadsmolen bleven nog dicht.

We dachten aanvankelijk dat na de corona, rond Pasen (G.Vrijdag 02-04 ?)de heropening van musea weer mocht. We werden echter blij gemaakt met een dode mus. De echte opening voor musea kwam pas op dinsdag 08 juni. Het was toen gelukkig weer druk in het museum:

Museumweekend 24 april verviel omdat het museum toen nog niet open mocht.

Op vrijdag 11 Juni was de echte start van het museumseizoen met de opening van de tentoonstelling van Peter Gabriëlse, (decor-bouwer bij o.a. de N.O.B.) "Kijkkasten, decors in miniatuur"

Looptijd van de expositie 12-06 t/m 30-10-2021. De officiële start van deze unieke tentoonstelling was al een paar keer uitgesteld vanwege corona. Het is een spel van

twee schalen: oude objecten, kijkkasten op ware grootte (deurtjes, kastjes), voorzien van interieurs in schaal 1:20, een geslaagde tentoonstelling.

Op 26 juni is de Westerscheldetunnel tolvrij en het museum is weer geopend. Hier werd dankbaar gebruik gemaakt van de mogelijkheden. In het museum was er een gratis kop[je] koffie voor alle bezoekers en de klederdrachtgroep was aanwezig om de Axelse dracht te presenteren. In de watertoren was een prachtige tentoonstelling van natuurfoto's door Ilse Crombeen en Dennie Vercruysse.

Het museum was weer te bezoeken vanaf 02-06-20, maar wel onder strenge discipline van het corona regime. De watertoren en de stadsmolen bleven nog dicht.

Van 05 tot 18 november was er opnieuw een lockdown. Vanwege het coronavirus moest het museum weer 2 weken op slot. Daarna werd met de nodige voorzorg het museum weer geopend. Er brak op een Axelse basisschool een corona besmetting uit waarop besloten werd dat de workshop met sinterklaas (voor de kinderen) in afgeslankte vorm door te laten gaan. De aangemelde kinderen kregen hun materialen mee naar huis om het werkstuk te maken en konden later de foto's ervan aanleveren zodat ze op de website van het museum werden vertoond. Ook een gepland kinderpartijtje ging daarom niet door. De laatste lockdown begon op 15 december en duurde voort tot eind januari 2022.

Bij de zomeropening (juni 21) is er ook een nieuwe kassasysteem in gebruik genomen, waardoor reservering en andere zaken inherent aan de coronamaatregelen mogelijk zijn. De vriendenkaart uitgegeven tussen juni 2020 tot mei 2021 is vanwege de lockdown geldig verklaard t/m 31 december 2021.

Op zaterdag 25 sept worden de meeste coronamaatregelen ingetrokken. Wel is er een QR-code nodig voor het restaurantgedeelte (de koffiehoeke en bij vernissages en finissages.)

Dit jaar was er weer geen buffet voor de vrijwilligers. Het kerstpakket was er wel. Helaas kon pakket voor alle vrijwilligers ivm de lockdown, alleen op speciale openingstijden afgehaald worden. Je kon geen nieuwjaarswens uitwisselen.

Soms was het erg ingewikkeld om de bemensing van het museum rond te krijgen omdat vrijwilligers ziek waren of in quarantaine moesten vanwege het Covid-19 virus.

De laatste grote expositie was die van **Johnny Beerens - getekend door de zee** 12 november opening en vernissage. Vanwege de corona hebben we de opening over drie dagen uitgesmeerd: Vrijdag 12 nov de openingshandeling door de burgemeester met een 60-tal genodigden. Op zondag 14 nov een meet& greet en op maandagavond voor alle vrijwilligers van HW een goed bezochte en uitgebreide kennismaking met Johnny Beerens en de tentoonstelling "getekend door de zee". Het project *Johnny Beerens, getekend door de zee* omvat een totaalexpositie van diens conceptuele werk uit het decennium 2010-2020 in Museum Het Warenhuis te Axel .

We tonen ca. 15 (zeer) grote schilderijen, vellen zelfgeschept papier, samen met op zulk papier gedrukte funderende etsen en de daarvoor gebruikte etsplaten.

De kunstenaar heeft het ontstaansproces van zijn magnum opus *Oculus Maris* gedocumenteerd in de gelijknamige film die hier ook te zien zal zijn.

De entree van de tentoonstelling krijgt vorm via een in de gangvloer voor de expo gecreëerd audiovisueel kunstwerk. De finale van de expo-route wordt eveneens gevormd door twee nieuwe tijdelijke kunstwerken: een 35 m2 grote partituur van etsen, etsplaten en een typografisch bijzonder weergegeven gedicht, eveneens van Beerens.

Het geheel wordt gecontextualiseerd binnen het totale oeuvre van de kunstenaar door een expositie 'luik' waarin affiches van zijn vroegere exposities worden getoond.

Het uitzonderlijke karakter van deze expo

Het project Johnny Beerens, getekend door de zee is uitzonderlijk op de volgende punten:

- 1 Het is een van de zeer schaarse overzichtsexposities van Beerens' werk en alleen al daardoor uniek. De werken bevinden zich in particulier bezit en zijn nooit samen te zien.
- 2 De expositie sluit aan op een overzichtsexpositie over de jaren 2000-2010 en staat daarmee voor continuïteit in de presentatie van Beerens' werk.

3 De expositie onderstreept de ontwikkeling van de kunstenaar: diens werken worden meer gecondenseerd, complexer, conceptueler, en meer multidisciplinair geboetseerd tot totaalwerk door gebruik van diverse materialen, technieken en disciplines.

4 In de expositie worden drie expositie-gebonden nieuwe kunstwerken gerealiseerd: de a.v.-beleving Reunion Maris bij de entree en de etsenpartituur met gedicht in superpositie. In principe vormt de expositie, samen met de expositiecatalogus één Gesamtkunstwerk.

Het werkstuk Reunion Maris dat speciaal voor ons museum gemaakt is, werd aangekocht en siert vanaf aanvang van deze expositie onze entree. Het doet herinneren aan de tijd dat het land van Axel rechtstreeks in verbinding stond met de zee en eb en vloed voelbaar waren in de haven van Axel.

De laatste grote expositie was die van **Johnny Beerens - getekend door de zee** . Op 12 november was de opening en vernissage. Vanwege de corona hebben we de opening over drie dagen uitgesmeerd: Vrijdag 12 nov de openingshandeling door de burgemeester dhr Van Merriënboer. Tot aan de lockdown die begon op zondag 19 december 2021 trok deze tentoonstelling vanaf de opening maar liefst 1.387 bezoekers en opmerkelijk genoeg: vooral de zondagen waren topdagen! Met dank aan alle vrijwilligers die dat mogelijk maakten! Zaterdag 18-12-21 de laatste dag voor de lockdown was nog een topdag met bijna 90 bezoekers. Velen waren snel en speciaal nog gekomen voor de tentoonstelling Getekend door de Zee van Johnny Beerens. Vanaf de heropening eind januari 2022 loopt de expositie weer goed.

Tijdens de verschillende exposities zijn ook workshops, lezingen vernissages, vertelcafé 's en finissages gegeven door de kunstenaar.

7. De gebouwen van de stichting:

7.1. Het Museum Het Warenhuis,

Het **Woonhuis Markt 2a** en het **Warenhuis op Markt 2** zijn wegens hun unieke inwendige beschilderingen als Rijksmonument aangemerkt. De gebouwen zijn typisch voor de 'belle époque' of de 'Jugendstil' . Het merendeel daarvan is inmiddels zodanig gerestaureerd dat

bezoekers daarvan kennis kunnen nemen. Met name de kamers in de bovenverdieping moeten nog verder worden afgewerkt en ingericht. Daarvoor zijn extra middelen vereist waarvoor fondsen worden benaderd. Helaas is een eerste aanvraag niet gehonoreerd. Maar we blijven verder zoeken om – onder begeleiding – bezoek daaraan mogelijk te maken.

De vaste collectie geeft een goed beeld van het leven in het Land van Axel in – globaal – de periode 1850 tot 1950. Maar ook de periode daaraan voorafgaand (tot en met de ijstijd) en de nieuwe tijd, komt in de collectie aan bod. Zo blijft het museum zich voortdurend aanpassen en “bij de tijd”.

Een van de doelen die we nastreven is zoveel mogelijk bezoekers weten te lokken.

Andere belangrijk doelen die volgens de statuten door ons nagestreefd moeten worden, zijn: Het exploiteren van het museum Het Warenhuis, de stadsmolen en de watertoren. Het bevorderen van kennis van de geschiedenis van Zeeuws- en Noord Vlaanderen. Het beheren en tentoonstellen van de collectie van stichting Het Land van Axel. Het bevorderen van educatie d.m.v. exposities en andere geëigende middelen.

7.2. De stadsmolen uit 1750

Het bestuur van de molen is een ingewikkelde kwestie. Eigenlijk zijn er 2 organisaties in betrokken: Stichting cultureel erfgoed Het Warenhuis en de Stichting Exploitatie De Axelse Molen (SEAM). Op 19 november 2019 zijn we voor het eerst bijeengekomen om te komen tot bestuurlijke samenwerking. Dit heeft in 2020 geresulteerd in een personele unie van het DB van beide stichtingen.

De stadsmolen stamt uit 1750 en in 1999 de restauratie van de molen begonnen. Het Bastion Vlissingen waarop de molen gesitueerd is, is ook conform historische gegevens gerestaureerd. De laatste eigenaar de heer Misseghers heeft de molen eind jaren 80 aan S.E.A.M. verkocht. Onze molenaar A. Cappon zorgt er voor dat de molen op regelmatige tijden draait en dat het 'lopende' gedeelte onderhouden wordt. Het bestuur van de molen zorgt voor een goede verzekering.

7.3. De watertoren

De watertoren is een gebouw uit 1936 en torent 60,6m boven het landschap uit. De toren is gebouwd naar een ontwerp van C.van Eck in opdracht van Waterleiding Maatschappij Zeeuwsch-Vlaanderen. Het gebouw is evenals Het Warenhuis eigendom van de Gemeente Terneuzen. De toren is omringd door een fraaie heemtuin en vanuit de toren kun je op heldere dagen Antwerpen zien liggen. Het natuurgebied Smitschorre ligt aan de voet van de watertoren, waardoor je uitzicht hebt op de kreken, het golfterrein en het zweefvliegveld.

8. Exposities

8.1. Exposities in het museum Het Warenhuis:

Behalve de vaste collectie zijn er ook enkele *tijdelijke exposities* gehouden die de nodige aandacht trokken:

Omdat in de vorige paragraaf al ingegaan is op de exposities in relatie tot de corona en de lockdowns, vermelden we hier alleen de data:

06-03-20 opening van de tentoonstelling **Biezonder Hoed**; een expositie van streekdracht en hoe je het maakte. Door de coronacrisis is de voorgenomen tentoonstelling van Johnny Beerens met een jaar uitgesteld. Hierdoor kon Biezonder Hoed verlengd worden. De tentoonstelling had diverse onderbrekingen door lockdowns en via you tube filmpjes was er ok thuis van te genieten. De tentoonstelling liep door tot in 2021.

Op vrijdag 11 Juni was de echte start van het museumseizoen met de opening van de tentoonstelling van Peter Gabriëlse, (decorbouwer bij o.a. de N.O.B.) "Kijkkasten, decors in miniatuur"

Looptijd van de expositie 12-06 t/m 30-10-2021. De officiële start van deze unieke tentoonstelling was al een paar keer uitgesteld vanwege corona. Het is een spel van twee schalen: oude objecten, kijkkasten op ware grootte (deurtjes, kastjes), voorzien van interieurs in schaal 1:20, een geslaagde tentoonstelling.

De laatste grote expositie was die van **Johnny Beerens - getekend door de zee** . Op 12 november was de opening en vernissage. De tentoonstelling loopt door in 2022 tot 20 maart.

Tot aan de lockdown, die begon op zondag 19 december 2021 trok deze tentoonstelling vanaf de opening maar liefst 1.387 bezoekers en opmerkelijk genoeg: vooral de zondagen waren topdagen! Met dank aan alle vrijwilligers die dat mogelijk maakten!

Zaterdag 18-12-21 de laatste dag voor de lockdown was nog een topdag met bijna 90 bezoekers. Velen waren snel en speciaal nog gekomen voor de tentoonstelling Getekend door de Zee van Johnny Beerens.

Tijdens de verschillende exposities zijn ook workshops, lezingen vernissages, vertelcafé 's en finissages gegeven door de kunstenaar.

8.2. Exposities in De Axelse Stadsmolen

Ook de Axelse Stadsmolen heeft als gevolg van corona weer een moeilijk jaar achter de rug. Het aantal bezoekers was minimaal (in 2021 totaal slechts 658). Dit kleine aantal bezoekers is te wijten aan het niet doorgaan van diverse festiviteiten in Axel zoals o.m. de speciale dagen en evenementen, die in het centrum van Axel normaal gesproken worden georganiseerd, zoals Koningsdag, Oldtimerfestival tijdens Hemelvaartsdag, de verwendag, de Nationale Molendag, de Ouderendag, Open Monumentendag en de Kerstmarkt. Op die dagen was de molen meestal een ware trekpleister. Nu bleef het er doodstil. De molen was het grootste gedeelte van het jaar gedwongen gesloten.

Tijdens de Nationale Molendag is er gebruikelijk een drukbezochte workshop pannenkoeken bakken voor de jeugd. De kerstmarkt is altijd een trekker voor de molen vanwege allerlei activiteiten rondom de molen. Niets hiervan is door gegaan vanwege het wegvallen van alle evenementen door de regelgeving om corona het land uit te krijgen.

Exposities in de stadsmolen waren er dit jaar niet. De belangrijkste attractie dit jaar was het in gebruik zien van de molen, waarbij molenaar J.A. Cappon het meel maalt en de wieken laat draaien.

8.3 De watertoren

De watertoren gebouwd in 1936 naar een ontwerp van C.v.Eck, torent 60,6m boven het landschap uit. Het oorspronkelijke doel was voor de Waterleiding Maatschappij Zeeuwsch-Vlaanderen zorgen voor een goede watervoorziening van de streek. Ook dit gebouw is net als Het Warenhuis eigendom van de Gemeente Terneuzen. Rond de toren ligt fraaie heemtuin. Vanuit de toren kun je op heldere dagen Antwerpen zien liggen. Het natuurgebied Smitschorre ligt aan de voet van de watertoren, waardoor je uitzicht hebt op de kreken, het golfterrein en het zweefvliegveld. Ook de watertoren was bijna geheel het jaar gesloten vanwege de lockdown. Ook was het extra moeilijk voor de watertoren om voldoende vrijwilligers in deze coronatijd te krijgen. Er was slechts één expositie: een prachtige tentoonstelling van natuurfoto's door Ilse Crombeen en Dennie Vercruijse. De watertoren was dikwijls gesloten vanwege de pandemie, maar trok toch nog 2.128 bezoekers.

De Watertoren wordt omringd door de **Heemtuin**. Die wordt regelmatig bezocht. Daar zou misschien nog wat meer bekendheid aan gegeven moeten worden. Wat wel opvalt is dat ouders of grootouders met kinderen, het bezoek aan de Watertoren en de heemtuin combineren met een bezoekje aan de natuurspeeltuin (of het speelbos) in natuurgebied Smitschorre.

9. Overleg met het bestuur van Stichting Het Land van Axel om te komen tot hechte samenwerking

In het jaar 2021 is er een overleg geweest op 10-03 en 12-10 met het bestuur van de Stichting Het Land van Axel, onze belangrijkste partner inzake de vaste collectie. Dit overleg is gevoerd om te komen tot een nieuwe verbeterde samenwerking. In 2022 wordt dit verder uitgewerkt.

9.1. Samenwerking met het bestuur van Stichting De Zeeuws-Vlaamse Vlag

Het Dagelijks Bestuur van Het Warenhuis, is tevens bestuur van Stichting De Zeeuws-Vlaamse vlag. Deze vlag werd in 2009 officieel goedgekeurd en gepresenteerd bij gelegenheid van de viering van 200 jaar Zeeuws-Vlaanderen (Op 20-07-1814 was er voor het eerst sprake van Zeeuws-Vlaanderen).

De onderlinge verhoudingen van de strepen zijn 1:1:1:6:1:1 en de grens tussen de gekleurde strepen en de gele streep is golvend. De bovenste rode strepen zijn afkomstig uit de vlag van Sluis, terwijl de onderste blauwe strepen afkomstig zijn van de vlag van Terneuzen. De strepen vertegenwoordigen de Noordzee, het Zwin en Westerschelde. De gele streep in het midden van de vlag is belast met een zwarte

leeuw, herinnerend aan de vlaggen van Vlaanderen en Hulst, weliswaar zonder de rode tong en klauwen. De bijzondere vormgeving van de leeuw is niet rechtstreeks gekopieerd van bestaande wapens, maar werd speciaal ontworpen zodat zij oogt als een "jonge, robuuste en dynamische leeuw". De kleuren van de vlag herinneren ook aan de banden van de regio met zowel Nederland als België.

Zich bewust van de lokale geschiedenis, ontwierp Dingeman de Koning een vlag die de regio en de 3 gemeenten Terneuzen, Sluis en Hulst representeert. De vlag is horizontaal onderverdeeld rood-wit-rood-geel-blauw-wit-blauw. De vlag is opgenomen in het vlaggenreger van de Hoge Raad van Adel, op verzoek van de burgemeesters van de drie gemeenten

10. Door de corona-crisis was het geen makkelijk jaar voor de musea.

Al met al waren de afgelopen twee jaren, jaren met veel haken en ogen: enkele geplande tentoonstellingen, workshops en lezingen gingen niet door. Aan het einde van het jaar maken we de balans op van dit jaar. Het is ook van belang om in kaart te brengen wat de gevolgen van corona en de lockdown waren. Inkomstenderving uit entreegelden is er daar één van. De bezoekersaantallen voor ons museum is conform de definitie voor museumbezoek 'Museana':

- *Bezoeken gedaan tijdens besloten verhuur aan derden (bijvoorbeeld voor een huwelijk) worden niet als bezoek gerekend.*
- *Alle overige bezoeken worden wel meegerekend, ook tijdens door het museum zelf georganiseerde evenementen zoals openingen, lezingen, concerten en cursussen en winkelbezoek.*

De bezoekersaantallen in 2021 vielen opnieuw tegen vanwege de sluitingen in verband met de corona lockdown. Dit voor het 2^e jaar op rij:

Het Warenhuis: 4.289, de watertoren 2.128 en de stadsmolen 658 in totaal 7.075 bezoekers
In vergelijking tot voorgaande jaren, drie jaren op rij. In 2019 was er **geen sprake** van corona
pandemie.

bezoekersaantallen	museum	stadsmolen	watertoren
2019	8.183	3.926	3.056
2020	3.982	137	278
2021	4.289	658	2.128

We hebben bij diverse fondsen aanvragen voor subsidies ingediend. Soms werd dit gehonoreerd. De Rabo clubactie bracht voor HW € 484,= op

Het museum en de beide buitenlocaties waren gesloten gedurende de, vanwege de regering opgelegde periodes van, lockdown wegens Covid-19 maatregelen. Door de Covid beperkingen hebben wij dit jaar slechts 3 wisselexposities gehad: 'Biezonder hoed', Peter Gabriëse "Kijkkasten, decors in miniatuur" en Johnny Beerens "Getekend door de Zee", kunnen inrichten (plan/normaal: 4). Daardoor was er ook slechts zeer beperkte randprogrammering (Lezingen, voordracht, workshops).

Ook waren er maar heel weinig groepsbezoeken, en nauwelijks scholen die het museum kwamen bezoeken. Ook in het nieuwe jaar 2022 verwachten we dat de bezoekersaantallen maar heel langzaam op gang zullen komen. De lockdown heeft in ieder geval de maand januari 2022 al negatief beïnvloed.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 08 maart 2022

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name, possibly 'J. Beerens', written on a light-colored background.